ਸਨੇਹਾਸਿਸ ਗਿਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਸੁਭਾਸਿਸ ਮਿੱਤਰ
(ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 352 ਦਾ 2022)
ਫਰਵਰੀ 02, 2023

[ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ ਅਤੇ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ – ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਮਦਰਸਾ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2008 ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ, ਜੋ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਦਰਸਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਪਰੰਤੂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਐਲਾਨਿਆ – ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤਾ ਦੌਰਾਨ, ਕੁਝ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਮਦਰਸਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ – ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ – ਫੈਸਲਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਲੰਬਿਤਾ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੈਧ ਐਲਾਨਿਆ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ – ਪਰੰਤੂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਦਰਸਾਵਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ/ਗੈਰ-ਸਿੱਖਿਆ ਸਟਾਫ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ – ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ, ਲਾਗੂ ਸਰਕੁਲਰਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ – ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੀ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸਾਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ – ਜਵਾਬੀ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ – ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਬੰਧੀ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ – ਪ੍ਰਤੀਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਮਦਰਸਾ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2008 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 142.

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ। ਇਹ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਤੀਜਤਨ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 58 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਦਰਸਿਆਂ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ/ਗੈਰ-ਸਿੱਖਿਆ ਸਟਾਫ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ, ਲਾਗੂ ਸਰਕੁਲਰਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਅਣ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੰਸਥਾਨ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ; ਕੀ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲਾ ਮਦਰਸਾ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਕੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁਣਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਦਿ। ਜਵਾਬੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਤਿਆਪਨ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤਾ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ, ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹੱਦ। [ਪੈਰਾ 6-9]

ਸੁਧੀਰ ਵਾਸੁਦੇਵ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਜਾਰਜ ਰਵੀਸ਼ਕੀਰਨ (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 373 : [2014] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 27 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.2 ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਬੰਧੀ ਉਚਿਤ ਸਤਿਆਪਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਚਾਹੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਮਦਰਸਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10 ਅਤੇ 11][306-E-G] ਜੇ.ਐਸ. ਪਰਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤ ਦੁੱਗਰ (1996) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 291 : [1996] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 110; ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਪੀਪਲਜ਼ ਕੋਆਪ. ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਚੁਨੀਲਾਲ ਨੰਦਾ (2006) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 39 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.3 ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 142 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਿੰਨੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 171]

ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਕੋਂਟੀ ਰਹਮਾਨੀਆ ਹਾਈ ਮਦਰਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ 2020 (6) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 689 : [2020] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 185 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2020] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 185 ਪੈਰਾ 2 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2014] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 27 ਪੈਰਾ 5 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1996] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 110 ਪੈਰਾ 11 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ/ਇਨਹੈਰੈਂਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 352 ਦੇ 2022. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5808 ਦੇ 2017 ਵਿੱਚ।

ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 09.12.2015 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ AST ਨੰਬਰ 192 ਦੇ 2014।

ਨਾਲ

ਕਮਿਟ. ਪੈਟ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 513/2022, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575/2023, 514, 515, 498, 516, 517/2022, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594/2023, 353, 354, 355, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 494, 512/2022, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601/2023, 360, 361, 362, 363, 375, 376, 377, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 378, 379, 380, 495, 496, 497, 499, 500, 501, 502, 510, 511/2022, 602, 603, 604, 605, 606,

607, 608, 609, 610, 611/2023 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 768 ਦੇ 2023

ਵਿਜੇ ਹੰਸਾਰੀਆ, ਪਾਰਥ ਸਾਰਥੀ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਸੀ. ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਹੁਜ਼ੈਫਾ ਏ. ਅਹਮਦੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਅਬੂ ਸਹੇਲ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਪੀਜੁਸ਼ ਕੇ. ਰਾਏ, ਮਿਸਿਜ਼ ਕਾਕਲੀ ਰਾਏ, ਨਈਮੁਲ ਹਕ, ਰਾਜਨ ਕੇ. ਚੌਰਾਸੀਆ, ਗੌਰਵ ਚੌਧਰੀ, ਚਾਂਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ, ਸੰਜੇ ਸੈਣੀ, ਰਾਹੁਲ ਮੋਹੋਦ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਮੋਹੋਦ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਵਾਟਸ, ਰਾਮਾ ਕਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 3352 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5808/2017 ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਕੀ ਉੱਪਰੋਕਤ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

2. ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਕਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦਤਨ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਕੌਂਟੀ ਰਹਮਾਨੀਆ ਹਾਈ ਮਦਰਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਮਦਰਸਾ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2008 ਦੇ ਬਾਅਦ, ("ਐਕਟ") ਸੀ। ਉਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਦਰਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਿਰਣਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਅਰਥਾਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 8, 10, 11 ਅਤੇ 12 ਵੈਧ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਨ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਮਦਰਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ:

"58. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਐਲਾਨਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਦਰਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੈਧ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੁਣ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਦਰਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ।"

2020 (6) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 689 [ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

3. ਸਾਰੇ ਅਰਜਦਾਨਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਰਜਦਾਨਕਾਰਾਂ ਨੇ 10.05.2016, 01.08.2016, 17.05.2018 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਅਰਜਦਾਨਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਵਮਾਨਨਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦਤਨ ਅਣਦੇਖੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

4. ਇਸ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12.07.2022 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ (ਅਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਵਮਾਨਨਾਕਾਰਾਂ) ਨੂੰ ਅਰਜਦਾਨਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਰਕਮਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ। 23.02.2022 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੈਰਾ 58 ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਾਭ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਇਨ ਰੈਮ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਵਮਾਨਨਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਰਜਦਾਨਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਰਜਦਾਨਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਰਜਦਾਨਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਯਾ ਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਅਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਵਮਾਨਨਾਕਾਰਾਂ ਨੇ 07.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਇਕੁਇਟੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

5. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਰਥਾਤ ਪੈਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ - ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ/ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ। ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਿਛਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਸਨ ਤਨਖ਼ਾਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸੁਧੀਰ ਵਾਸੁਦੇਵਾ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਜਾਰਜ ਰਵੀਸ਼ੇਖਰਨ 2 , ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਭ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਸੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮਦਰੱਸੇ ਬਾਰੇ; ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਲਈ ਇਸਦੀ ਯੋਗਤਾ; ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ; ਮੌਜੂਦਗੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੋਣ ਹੋਈ, ਆਦਿ। ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਕਥਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਭਰਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ; ਦਾ ਰੋਸਟਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ; ਸਟਾਫਿੰਗ ਪੈਟਰਨ; ਕੀ ਸੰਸਥਾ ਯੋਗ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਹੈ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਇਨ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਧਨ. ਐਕਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮਦਰੱਸਿਆਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ:

.

"54. ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਹੈ, ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਰੇਗਾ; ਇੱਕ ਉੱਚਿਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ 'ਉੱਤਮਤਾ' ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁ□ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

55. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

56. ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮੋ ਸਮਾਜ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਸਿੰਧੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਚੰਦਨਾ ਦਾਸ (ਮਾਲਾਕਰ), ਜੋ ਕਿ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬ੍ਰਾਹਮੋ ਸਮਾਜ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਵੈਧ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ। ਸਿੰਧੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਰਕਸ਼ਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਚੰਦਨਾ ਦਾਸ (ਮਾਲਾਕਰ) ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸੰਸਥਾ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿੰਧੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਚੰਦਨਾ ਦਾਸ (ਮਾਲਾਕਰ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਧੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਥਿਓਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਗੂੜ੍ਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਖਾਸ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

7. ਪੈਰਾ 58 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਦਰਸਿਆਂ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ/ਗੈਰ-ਸਿੱਖਿਆ ਸਟਾਫ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ, ਲਾਗੂ ਸਰਕੁਲਰਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਅਣ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ; ਕੀ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲਾ ਮਦਰਸਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਆਦਿ। ਜਵਾਬੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਤਿਆਪਨ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਯੋਗ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

8. ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਧਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ, ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਲਿਕ

ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਮਾਪਦੰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

“19. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਐਕਟ, 1971 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੀਬਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ, ਜੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹਿਜ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਡਿਊਟੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਅਕਸਰ ਹੀ, ਇੱਕ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਅਰਥ ਅਤੇ ਅਸਰ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਵਜਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਝਾਰੇਸਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪੌਲ ਬਨਾਮ ਤਾਰਕ ਨਾਥ ਗੰਗੁਲੀ [(2002) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 352 : 2002 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ&ਐਸ) 703] , ਵੀ.ਐਮ. ਮਨੋਹਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਰਤਨਮ ਰਾਜੂ [(2004) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 610 : 2006 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ&ਐਸ) 907] , ਬਿਹਾਰ ਫਾਇਨਾਂਸ ਸਰਵਿਸ ਹਾਊਸ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨਕੂਪ. ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗੌਤਮ ਗੋਸਵਾਮੀ [(2008) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 339] ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਸੁਬੇਦਾਰ ਦੇਵਾਸੀ ਪੀ.ਵੀ. [(2006) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 613]."

10. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਜਰਬਾ); ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ; ਮਦਰਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਟਾਫ ਪੈਟਰਨ ਜਿਥੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਮਿਆਦ ਲਈ; ਕੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਮਿਆਦ ਲਈ; ਕੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੀ ਵਿਅਕਤੀ/ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

11. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਚਾਹੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਮਦਰਸਾ ਦਾ ਤਰਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋਣ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ। ਜੇ.ਐਸ. ਪਰਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤ ਦੁੱਗਰ3$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"6. ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਦੀ ਸਹੀਅਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੇ ਕਿ ਤਿੰਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇ ਜੱਜ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(b) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 2-7-1991 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਕੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਣ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਦਾਲਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

12. ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਪੀਪਲਜ਼ ਕੋਆਪ. ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਚੁਨੀਲਾਲ ਨੰਦਾ4SUPERSCRIPT ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ:

"11. ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉਭਰਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

I. ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਯਾਨੀ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

II. ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਅਪਮਾਨ, ਨਾ ਹੀ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਹੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ ਸੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸੰਵਿਧਾਨ

. III. ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਸਜ਼ਾ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਕੀ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਾਰਟੀਆਂ

IV. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ, ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ "ਅਣਮਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਆਰਡਰ ਨਾਲ ਇਤਫਾਕਨ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ਜਿਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19, ਇਤਫਾਕਿਕ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਟੁੱਟ ਜੁੜੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ।

V. ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ, ਇੱਕ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ (ਜੇ ਹੁਕਮ ਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਸਿੱਖੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ), ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਕੇ (ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ)।

13. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ – ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਯਾਚੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ, ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੌਹੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਦਰਸਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

15. ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੇਗੀ ਅਤੇ ਯਾਚੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ਼ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਰਾਜ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਦਰਸਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

16. ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੇਗੀ ਅਤੇ ਯਾਚੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਰਾਜ, ਸਬੰਧਤ ਮਦਰਸਿਆਂ ਅਤੇ ਯਾਚੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਹੁਜ਼ੈਫਾ ਅਹਮਦੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮਧੁਮਿਤਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਿਕਾਸ਼ ਰੰਜਨ ਭੱਟਾਚਾਰਿਆ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

17. ਤਦਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 142 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜਸਟਿਸ ਦੇਬੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ, ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਰਨਗੇ। ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋ ਕੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰਡ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਯਾਚੀ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ:

(a) ਕੀ ਮਦਰਸਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ?

(b) ਕੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਤ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ?

(c) ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 11-03-2015 ਦੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਨੰਬਰ 93-SE/S/10R-14/2013-9ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2015) ਅਤੇ 04-03-2016 ਦੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਨੰਬਰ 486-MD/O/2M-11/2016) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

(d) ਕੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੇ ਚਿੰਤਤ ਸੰਸਥਾ/ਮਦਰਸਿਆਂ ਲਈ ਸਟਾਫਿੰਗ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ?

(e) ਕੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਬੰਧਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ?

(f) ਕੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ?

18. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ₹ 10,00,000/- ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ₹ 5,00,000/- ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ; ਅਤੇ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ।

19. ਮਿਸ ਮਧੁਮਿਤਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਟਾਫ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਦੋਵੇਂ ਵਿੱਚ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਈਨੋਰਿਟੀ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਮਦਰਸਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਨਬੰਨਾ, ਹਾਵੜਾ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਭ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਇੱਛੁਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।

20. ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ/ਅਪੀਲ(ਾਂ) ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate